

Vold mod børn i Danmark 2025

Omfang af fysisk og psykisk vold mod børn i 8. klasse

STOP SVIGT

TAK

Denne rapport bygger på resultater af en spørgeskemaundersøgelse, som afdækker omfanget af børn i 8. klasse, der har oplevet vold fra én eller flere forældre, stedforældre eller plejeforældre. Vi vil gerne takke de mange skoleelever, som har gjort os klogere på omfanget af vold mod børn ved at besvare et omfattende spørgeskema. Også tak til de mange skoler og alle de lærere, som har gjort det muligt at gennemføre undersøgelsen.

I rapporten bruger vi også fortællinger fra børn og unge, der har sendt breve til BørneTelefonen, hvor de fortæller om fysisk og psykisk vold, som de udsættes for af deres forældre. Vi vil gerne takke alle de børn og unge, der hver dag viser os den tillid at involvere os i deres liv, når de rækker ud til os efter hjælp og rådgivning.

Rapporten er den første i en række analyser og undersøgelser, der med støtte fra regeringen skal bidrage til ny viden om vold mod børn i Danmark. Tak for at sætte fokus på et alvorligt problem, som fortsat kræver opmærksomhed.

Endelig vil vi gerne takke Ida Haahr-Pedersen Post.Doc ved Institut for Psykologi, Syddansk Universitet, Julia Kim Schweitzer programleder af SISO, Social- og Boligstyrelsens videncenter til bekæmpelse af vold og seksuelle overgreb samt afdelingsleder Mette Dunker og børnehusleder Morten Jarmer fra Børnehus Hovedstaden for at kvalificere rapportens indhold.

FORORD

I 1997 blev revselsesretten afskaffet, og det blev forbudt at slå sine børn. Siden 2019 har psykisk vold i nære relationer også været strafbart. Siden da er der sket meget – både politisk, juridisk og samfundsmæssigt – for at sikre, at børn får den trygge barndom, de har ret til.

Børn skal have lov til at være børn. Ikke mere. Ikke mindre. Børn må aldrig blive udsat for vold. Hverken den slags, der giver blå mærker eller den slags, der giver ar på psyke og sjæl. Alligevel må vi konstatere, at alt for mange børn stadig udsættes for vold fra deres nærmeste voksne. Det ved vi fra vores undersøgelser og fra BørneTelefonen og HØRT, hvor børn og unge henvender sig om vold hver eneste dag. Dét taler sit eget tydelige og tragiske sprog.

Børns Vilkårs nye undersøgelse viser, at hver sjette elev i 8. klasse har været udsat for vold fra en forælder det seneste år. Det er en mindre andel end for tre år siden. Så selvom vi kan konstatere, at alt for mange børn stadig er udsat for vold i hjemmet, er det positivt, hver eneste gang bare ét barn mindre svarer ja til at blive slået, sparket, truet og talt ned til. Tallene tyder på, at en fælles indsats - fra civilsamfundet, fagprofessionelle, fonde og politisk hold - nytter. De er en vigtig påmindelse om, at vi skal handle. Stå sammen. Insistere på, at vold mod børn skal stoppe. Børns Vilkår har de senere år haft et øget fokus på at få viden fra egne undersøgelser om vold bredt ud til både voksne omkring børnene, men også børnene selv. Det har især været gennem oplysende kampagner om, hvor udbredt volden er, konsekvenserne og bud på løsninger.

Men undersøgelsen viser også, at vi er langt fra mål. Alt for mange børn lever fortsat i hjem, hvor de bliver udsat for vold fra de voksne, der burde passe på dem. Vold i hjemmet er ikke fortidens problem – det er et nutidigt svigt, der stadig rammer tusindvis af børn i Danmark. Mange børn har svært ved at bede om hjælp. Af flere årsager. Frygt for konsekvenserne. Manglende tillid til, at de voksne vil lytte og hjælpe. Nogle børn har svært ved at sætte ord på det, de oplever. Andre ved slet ikke, at de har ret til et børneliv uden vold. Det stiller store krav til alle os omkring børnene: Vi skal være opmærksomme, lydhøre og handlekraftige, når vi har mistanke om, at noget ikke er, som det bør være.

Undersøgelsen er en opdatering af rapporten Vold mod børn i Danmark fra 2022. Den er et vigtigt redskab for alle, der arbejder med og for børn. Derfor er vi glade for, at Folketinget har afsat midler til, at vi løbende kan foretage undersøgelser på området og følge udviklingen tæt. Der er stadig meget at gøre, og vores arbejde fortsætter – både for at støtte de børn, der bliver udsat for vold, og for at sikre, at færre børn udsættes for vold i fremtiden. Jeg håber, at denne rapport bliver brugt af fagpersoner, politikere og alle andre, der har en rolle at spille i børns liv. For kun sammen kan vi sikre, at alle børn får den trygge barndom, de har ret til.

Venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl
Direktør, Børns Vilkår

INDHOLD

Tak	1
Forord	2
Danmark er ikke i mål med at beskytte børn mod vold	5
Børns Vilkår anbefaler	9
16 pct. af børn i 8. klasse har været udsat for fysisk vold af en forælder	15
17 pct. af børn i 8. klasse har været udsat for psykisk vold af en forælder	21
Det hører vi på BørneTelefonen om vold	25
Mange børn, der udsættes for vold, fortæller ikke om det	29
Børns Vilkår hjælper børn udsat for vold	37
Metode	39
Litteratur	43
Noter	44

DANMARK ER IKKE I MÅL MED AT BESKYTTE BØRN MOD VOLD

Selvom både fysisk og psykisk vold har været ulovligt siden henholdsvis 1997 og 2019, bliver mange børn stadig udsat for vold af deres nærmeste voksne. Det viser en ny undersøgelse af omfanget af vold, som Børns Vilkår har gennemført blandt 1.410 børn i 8. klasse. Undersøgelsen viser, at 16 pct. har været udsat for fysisk vold af en forælder, stedforælder eller plejeforælder det seneste år, mens 17 pct. har oplevet psykisk vold. Det svarer til, at hvert sjette barn har været udsat for fysisk eller psykisk vold fra en af deres nærmeste voksne.

I Børns Vilkår taler vi hver eneste dag med børn og unge på BørneTelefonen og HØRT, der har været udsat for vold, og Børns Vilkårs bisiddere taler med og hjælper børn og unge, der har været udsat for vold af deres forældre. Denne undersøgelse bidrager med vigtig viden om omfanget og karakteren af vold mod børn i Danmark, og den er derfor et vigtigt bidrag til arbejdet for at stoppe vold mod børn.

Undersøgelsen opdaterer tallene fra en tilsvarende undersøgelse fra 2022¹, der også

afdækkede omfanget af vold mod børn. Ligesom for tre år siden har vi i denne undersøgelse spurgt børn i 8. klasse, om de har været udsat for forskellige former for fysisk og psykisk vold fra deres nærmeste voksne inden for det seneste år. Nærmeste voksne kan være forældre, stedforældre og plejeforældre. Vi har brugt samme spørgsmålsformulering og svarkategorier i de to undersøgelser, men da resultaterne er baseret på to forskellige stikprøver af børn, må sammenligninger mellem de to undersøgelser drages med forsigtighed.

Med dette forbehold in mente er der sket et fald i forekomsten af fysisk og psykisk vold siden 2022: Hvor denne undersøgelse viser, at 16 pct. af børn i 8. klasse det seneste år har været udsat for fysisk vold af én eller flere forældre, var det tilsvarende tal 22 pct. i 2022. Der er 17 pct. af børnene i denne undersøgelse, der angiver at de har været udsat for psykisk vold fra én eller flere forældre det seneste år. Det tilsvarende tal var 23 pct. i 2022.

16 pct. har været udsat for fysisk vold af forældre det seneste år

Når 16 pct. af børnene har været udsat for fysisk vold af en forælder inden for det seneste år, svarer det til mere end tre børn i en 8. klasse med 21 elever. De mest udbredte former for fysisk vold er at blive skubbet/rusket eller nevet. Det har 10 pct. oplevet, mens 7 pct. også har været udsat for grovere handlinger som slag og spark.²

Undersøgelsen viser, at fysisk vold ofte optræder gentagne gange og i forskellige former. Blandt de børn, som har været udsat for fysisk vold, har 45 pct. været udsat for én enkeltstående voldshandling inden for det seneste år, mens de resterende 55 pct. har været udsat for gentagne voldshandlinger fra én eller flere forældre.

17 pct. har været udsat for psykisk vold – og 9 pct. for både fysisk og psykisk vold

17 pct. af børnene i undersøgelsen har været udsat for psykisk vold af en forælder. Den mest udbredte psykiske voldsform er at blive kaldt noget nedværdigende igen og igen, men mange børn oplever også tavshed, trusler og ord og handlinger, der viser barnet, at den voksne ikke synes, det er noget værd. Psykisk vold er ofte sværere at genkende, både for barnet selv og for omgivelserne, men kan være lige så skadelig som fysisk vold.³

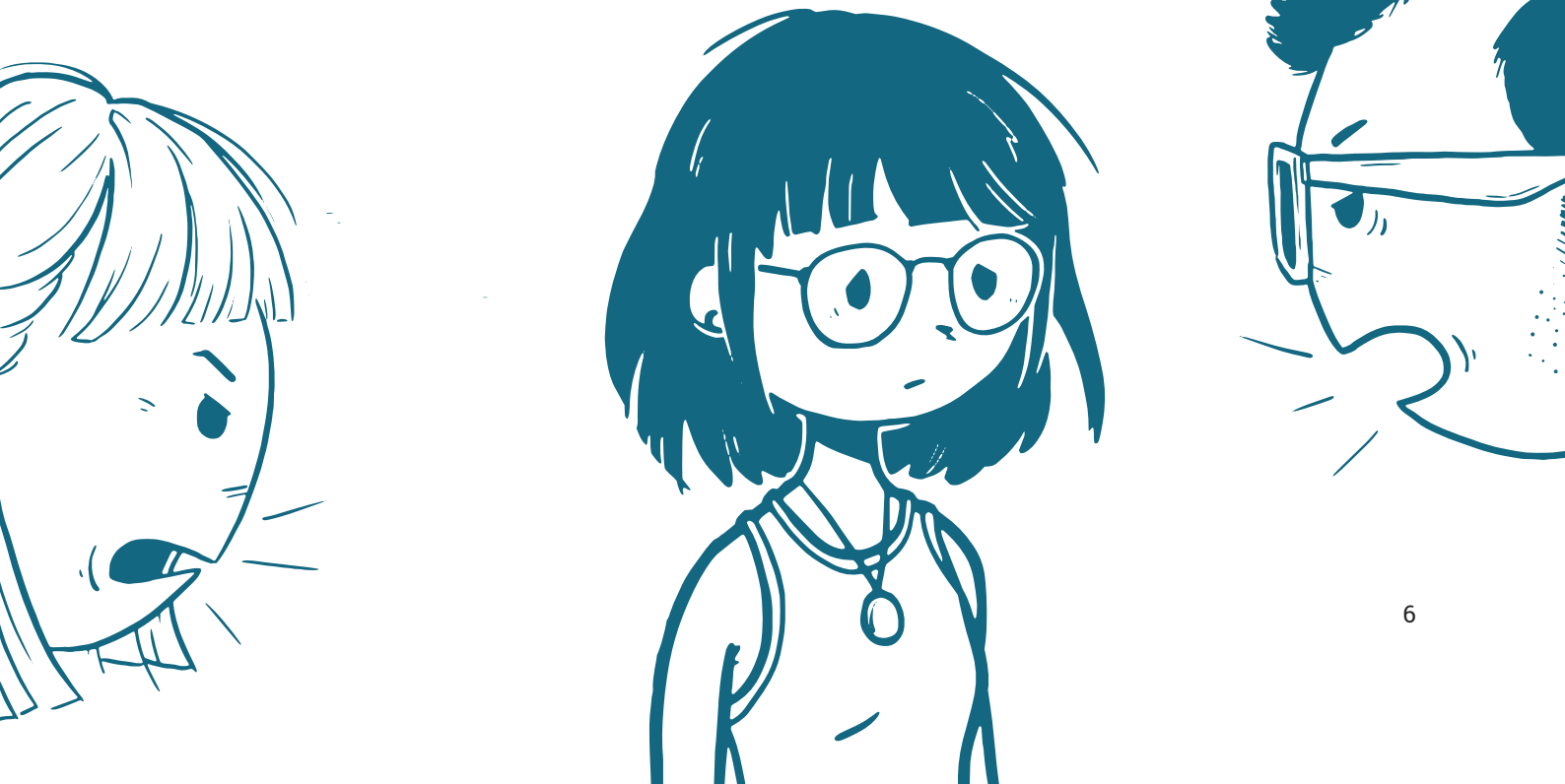
Undersøgelsen viser desuden, at 9 pct. af børn i 8. klasse har været udsat for både fysisk og psykisk vold af én eller flere forældre det seneste år. Både fysisk og psykisk vold bringer

barnets udvikling og sundhed i fare, og det kan ødelægge og forhindre udviklingen af et positivt selvbillede hos barnet.⁴

Mange børn, der udsættes for vold, går alene med deres oplevelser

37 pct. af de børn, der har været udsat for vold af deres nærmeste voksne, har ikke fortalt nogen om det. I undersøgelsen svarer børnene, at de ofte tier, fordi de ikke synes, det er nødvendigt at fortælle om, fordi de har lyst til at glemme det, eller fordi de synes, det er svært at tale om. Når de taler højt om det, de oplever derhjemme, er det oftest til en ven eller veninde, mens de sjældnere betror sig til voksne. På BørneTelefonen hører vi også både fra børn, der søger hjælp, både til sig selv og til deres venner.

Vold sætter sig tydelige spor. Undersøgelsen viser, at børn der udsættes for vold af deres forældre, oftere har lavere selvværd og lavere livstilfredshed. Særligt bekymrende er det for den gruppe børn, der både har været udsat for fysisk og psykisk vold af forældre det seneste år. Her ses den største mistrivsel på parametrene 'selvværd' og 'livstilfredshed'.

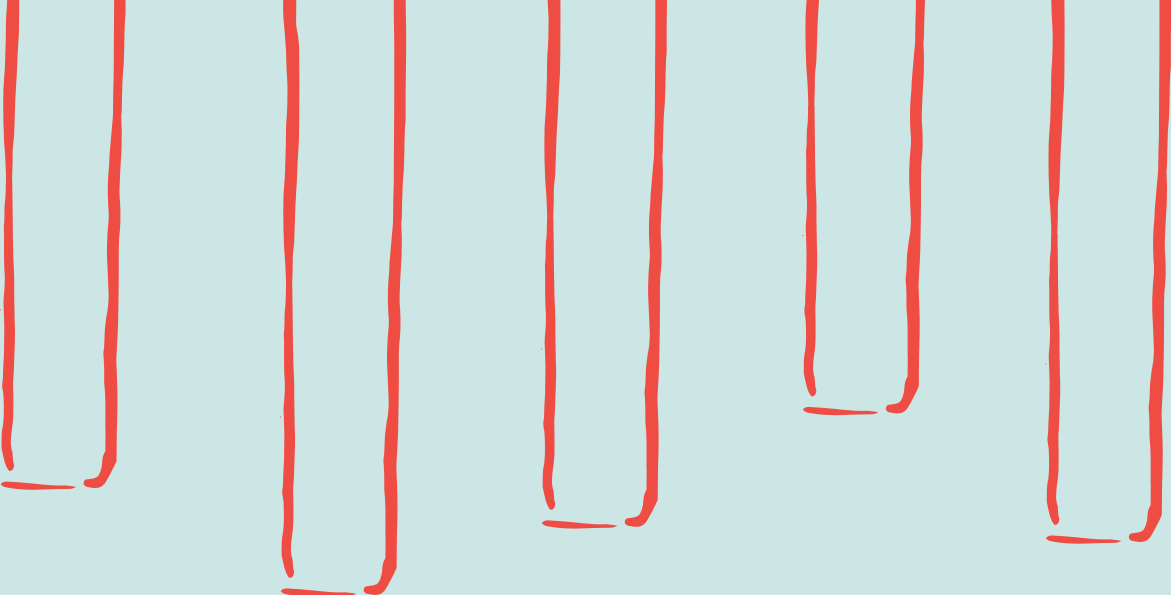
TIDLIGERE UNDERSØGELSER FRA BØRNS VILKÅR OM VOLD MOD BØRN

Børns Vilkår har de seneste år udgivet tre større undersøgelser om børn, der er udsat for vold i hjemmet.

I 2022 udkom rapporten 'Vold mod børn i Danmark'. Rapporten viste på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse blandt 1.156 børn i 8. klasse, at 22 pct. havde været udsat for fysisk vold og 23 pct. for psykisk vold af en omsorgsperson det seneste år. Denne undersøgelse er en tilsvarende omfangsmåling blandt 1.410 børn i 8. klasse i 2025.

I 2023 fulgte rapporten 'Vold i hjemmet - Får vi øje på det, og får børnene den rette hjælp? En registeranalyse af underretninger og kommunens indsatser for børn under 18 år udsat for vold i hjemmet'. Rapporten viste på baggrund af en registeranalyse, at 1.550 børn i perioden 2019-2020 havde været ofre i sager om vold, hvor en omsorgsperson blev sigtet i sagen. I 38 pct. af disse sager var der ikke sket en underretning i året op til voldsepisoden. For 43 pct. af børnene var der et år efter voldsepisoden ikke iværksat en kommunal indsats.

I 2024 udkom rapporten 'Psykisk vold i hjemmet - En analyse af børn og unges erfaringer med psykisk vold og det at være vidne til vold mellem voksne'. Rapporten var baseret på en omfattende analyse af breve til BørneTelefonens brevkasse, en spørgeskemaundersøgelse blandt børn i 8. klasse samt en registeranalyse af sager, hvor børn har været vidne til vold mellem deres forældre. Rapporten viste bl.a., at 11 pct. af børnene i 8. klasse har oplevet vold mellem deres forældre, og at psykisk vold kan være lige så nedbrydende som fysisk vold. Rapporten viste også, at mange børn og unge, der oplever psykisk vold, har sværere ved at forstå, hvad de udsættes for, end hvis volden var fysisk.

BØRNS VILKÅR FØLGER UDVIKLINGEN OVER TID

Regeringen og Børns Vilkår har indgået et samarbejde om at afdække omfanget af fysisk og psykisk vold mod børn med henblik på at følge udviklingen på området. En bevilling fra Justitsministeriet skal gøre det muligt at følge udviklingen af omfanget tættere. Denne undersøgelse er den første af en række forskellige undersøgelser og analyser i dette samarbejde.

BØRNS VILKÅR ANBEFALER

Der er en national handleplan mod vold mod børn på vej. Det er positivt. For selvom man med afskaffelse af revselsesretten i 1997 og kriminaliseringen af psykisk vold i 2019 har forsøgt at gøre op med vold mod børn, er der stadig alt for mange børn, som udsættes for vold. Der er behov for at intensivere, systematisere og koordinere indsatsen. Det kan en national handleplan bidrage til. For vi skal gøre det bedre.

For børnenes skyld.

FOREBYGGELSE, OPSPORING OG FAGLIGE KOMPETENCER

1

ALLE FAGPERSONER OMKRING BØRN SKAL HAVE KOMPETENCER TIL AT FOREBYGGE, OPSPORE OG GRIBE KVALIFICERET IND OVER FOR FYSISK OG PSYKISK VOLD MOD BØRN

Undervisning i opsporing, kvalificeret håndtering og underretning skal være obligatorisk på alle uddannelser af faggrupper, der er i kontakt med børn og unge. Dette omfatter bl.a. professionsbacheloruddannelser samt politi- og sundhedsvæsen.

Der skal iværksættes videre- og efteruddannelse, der klæder fagpersoner omkring børn på til at kunne forebygge, opspore og gribe kvalificeret ind over for vold mod børn.

På de pædagogiske og børnefaglige professionsuddannelser, som pædagoguddannelsen, læreruddannelsen, socialrådgiveruddannelsen og sundhedsplejerskeuddannelsen bør der ydermere være et obligatorisk modul om børns rettigheder og en rettighedsbaseret tilgang til det pædagogiske og socialfaglige arbejde. Det skal kvalificere fagpersoner til at arbejde systematisk med børns rettigheder og trygge relationer.

2

GØR BØRNS RETTIGHEDER TIL EN FAST DEL AF GRUNDSKOLENS FAGPLANER

Mange børn og unge, der er eller har været udsat for fysisk og psykisk vold, tier om volden. Det sker ofte, fordi de enten ikke ved, at det, de er blevet udsat for, er forkert, eller fordi de er bange for repressalier og mistro eller ikke kan overskue, hvad de sætter i gang ved at fortælle om volden.

Hvis børn og unge taler højt om deres oplevelser med vold i familien, er det ofte deres venner, de går til. Fra BørneTelefonen og HØRT ved vi, at venner ofte er usikre på, hvordan de skal støtte og handle i de situationer.

Det peger på, at børn og unge har brug for viden, sprog og trygge rammer for at kunne forstå og handle på det, de oplever. Derfor skal børns rettigheder indgå som en fast del af grundskolens fagplaner, så alle børn og unge modtager systematisk undervisning i børns ret til omsorg og tryghed og børns ret til beskyttelse mod vold. Det kan give flere børn og unge evne og mod til at fortælle om det, når de oplever vold enten mod dem selv eller andre børn.

INDSATSER OG BEHANDLING

3

BØRN UDSAT FOR VOLD SKAL HAVE RET TIL TERAPI OG HELHEDSORIENTERET BEHANDLING VED TRAUMER

Kommunerne bør sikre, at alle børn og unge, der har været udsat for fysisk eller psykisk vold eller har været vidne til vold i hjemmet skal have mulighed for at få specialiseret hjælp til at bearbejde eventuelle traumer via individuel-, gruppe- eller familieterapi afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal ikke alene foregå i det terapeutiske rum, men bestå af en helhedsorienteret tilgang på tværs af hjem, dagtilbud, skole og fritid.

En helhedsorienteret behandling skal give barnet mulighed for at opleve at være i sikkerhed i hverdagen og mulighed for at opbygge eller genopbygge tilliden til nære voksne. Almensektoren skal derfor arbejde systematisk og kvalificeret med at møde barnets behov for tryghed og omsorg i hverdagen og sikre barnets adgang til positive fællesskaber som led i behandlingen af traumer efter vold.

En helhedsorienteret behandling indebærer også, at forældre skal tilbydes behandling af egne traumer, der bidrager til at opretholde belastninger i barnets liv og står i vejen for barnets trivsel og udvikling.

4

HJÆLP VOLDSUDØVERE MED AT STOPPE VOLDEN

Kommunerne skal have pligt til hurtigt og rettidigt at tilbyde specialiseret hjælp til voldsudøvere, så volden stoppes. Tilbuddet til voldsudøvere skal kunne være anonymt, ambulant eller online og bør tilrettelægges ud fra en konkret vurdering af behovet, så hele familien støttes bedst muligt, og de sikres et liv uden vold. Et garanteret tilbud om hjælp til at stoppe volden kan fremme børnenes mod på at fortælle om det, de udsættes for. Tilbuddet om behandling skal ikke stå i vejen for eventuelle straffesager, anbringelser eller andre foranstaltninger til at beskytte børn.

FORLØB I KOMMUNER OG BØRNEHUSE

5

INDDRAG BØRN I DERES EGEN SAG, OG SØRG FOR, AT DE BLIVER TILBUDT EN BISIDDER, SOM KAN STØTTE DEM GENNEM HELE SAGSFORLØBET

Børn og unge, der er udsat for vold, møder ofte et uoverskueligt system med mange fagpersoner og et skævt magtforhold, hvilket kan medføre, at deres perspektiv og følelsesmæssige situation let overses.

Loyalitetskonflikter over for forældrene og manglende tryghed kan føre til, at barnet ikke fortæller sin historie – eller trækker den tilbage.

En professionel bisidder kan sikre, at barnets stemme bliver hørt, hjælpe med at forstå systemet og støtte barnet igennem hele sagsforløbet. Det skal derfor være obligatorisk, at alle børn med sager i kommunen, herunder i sager om vold, oplyses om retten til professionel bisidderstøtte.

6

GØR DET OBLIGATORISK AT ANVENDE BØRNEHUSENE OG RETSMEDICINSK SCREENING VED MISTANKE OM VOLD MOD BØRN – UDEN KRAV OM FORÆLDRESAMTYKKE

Alle børn, hvor der er mistanke om vold, bør henvises til et børnehus. Der er fortsat regionale og kommunale forskelle i anvendelsen af børnehusene, hvilket betyder, at nogle børn ikke får adgang til de nødvendige undersøgelser og den rette hjælp.

Det er positivt, at regeringen har afsat midler til at sikre, at der udføres flere retsmedicinske screeninger. Retsmedicinsk screening bør gøres obligatorisk ved mistanke om fysisk vold, da undersøgelser viser, at det øger muligheden for at identificere vold betragteligt. Samtidig bør der indføres lovhjemmel til at gennemføre undersøgelsen uden samtykke fra den forældremyndighedsindehaver, der er mistænkt for vold.

SÅDAN HAR VI UNDERSØGT VOLD I DEN NÆRMESTE FAMILIE

Vi har anvendt det internationalt anerkendte mål Conflict Tactics Scale (CTS) til at undersøge omfanget af fysisk og psykisk vold.⁵ Her spørges der til de reaktioner, børnene har oplevet i tilfælde, hvor de var uenige med de voksne. Det hjælper til at sætte volden i en konkret kontekst for børnene, når de skal svare på spørgsmålene i spørgeskemaet.

I undersøgelsen er børnene blevet spurgt på følgende måde:

Tænk tilbage på det seneste år. Har du oplevet, at nogen af de voksne i din nærmeste familie har gjort følgende, når I var uenige? Her skal du tænke på de voksne i din nærmeste familie, som du har kontakt til/ser fx mor, far, stedforældre, bonusforældre, plejeforældre. Tænk både på dem du bor med, og dem du ikke bor med.

1. SNAKKET MED MIG OM DET
2. RÅBT AD MIG
3. IKKE HAR TALT TIL MIG I FLERE DAGE
4. GRÆDT
5. KALDT MIG NOGET, SOM GJORDE MIG KED AF DET (FX DUM, DOVEN, GRIM)
6. VIST MIG, AT DE IKKE SYNES, AT JEG ER NOGET VÆRD
7. TRUET MED AT SMIDE MIG UD HJEMMEFRA
8. TRUET MIG MED NOGET VOLDSOMT
9. KASTET MED OG ØDELAGT TING
10. ØDELAGT NOGLE AF MINE TING
11. SKUBBET OG RUSKET MIG
12. NEVET MIG (FX I ARMEN)
13. REVET MIG I HÅRET
14. SLÅET MIG MED FLAD HÅND
15. SLÅET MIG MED KNYTTET HÅND
16. SLÅET MIG MED EN TING (FX BØJLE, SKO)
17. SPARKET MIG
18. UDSAT MIG FOR NOGET ANDET VOLDSOMT

Børnene har haft følgende svarkategorier: 'Nej aldrig', 'Ja, en gang', 'Ja, flere gange' og 'Ja, mange gange', 'Ønsker ikke at svare'.

De børn, der har angivet at være udsat for vold, er efterfølgende blevet spurgt, om de har fortalt nogen om den måde, deres forældre har reageret på. Afhængigt af deres svar er de enten blevet bedt om at uddybe, hvem de har fortalt det til, eller hvorfor de ikke har fortalt det til nogen.

16 %

**AF BØRN I 8. KLASSE
HAR VÆRET UDSAT
FOR FYSISK VOLD AF
EN FORÆLDER**

16 PCT. AF BØRN I 8. KLASSE HAR VÆRET UDSAT FOR FYSISK VOLD AF EN FORÆLDER

Blandt børn i 8. klasse har hver sjette været udsat for fysisk vold én eller flere gange af én eller flere forældre, stedforældre eller plejeforældre i løbet af det seneste år. Det viser en ny undersøgelse fra Børns Vilkår foretaget blandt 1.410 børn i 8. klasse. Af disse børn har 45 pct. været udsat for én enkeltstående voldshandling, mens 55 pct. har været udsat for gentagne voldshandlinger – som fx at blive rusket, revet i håret eller slået med flad hånd.

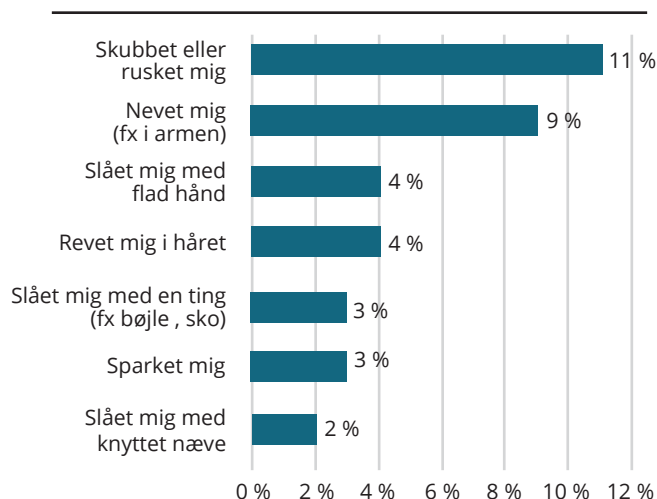
Social- og Boligstyrelsen definerer fysisk vold i nære relationer som "en handling eller hændelse, hvor forælderen, den primære omsorgsgiver eller den fagperson eller frivillige, i hvis varetægt barnet er overladt, smerter eller skader barnet og krænker dets integritet fysisk og psykisk. Volden kan komme til udtryk ved handlinger som fx at slå, sparke, ruske, bide, kvæle, skolde, brænde eller forgifte barnet." Volden kan være bevidst eller ske i affekt og spænder fra enkeltstående episoder til gentagne hændelser.⁶

I Børns Vilkår's undersøgelse opgøres fysisk vold ud fra syv forskellige handlinger, der spænder fra mindre til mere grove voldsformer. Det drejer sig om at blive rusket/skubbet, nevet, revet i håret, slået med flad hånd, slået med knyttet hånd, slået med en genstand og sparket. Et barn regnes som udsat for fysisk vold, hvis det i forbindelse med uenigheder med én eller flere forældre, stedforældre eller plejeforældre har oplevet én eller flere af disse former for vold én eller flere gange inden for det seneste år.

I alt svarer 16 pct. af børnene i undersøgelsen, at de har været udsat for fysisk vold af én eller flere forældre inden for det seneste år. I 2022 viste en tilsvarende undersøgelse fra Børns Vilkår, at 22 pct. af børn i 8. klasse havde været udsat for fysisk vold.

16 pct. svarer til 231 børn i undersøgelsen. Omregnes dette tal til hele årgangen af børn i 8. klasse i Danmark – i alt 64.352 børn – svarer det til, at cirka 10.300 børn i 8. klasse har været udsat for fysisk vold det seneste år. I en gennemsnitlig 8. klasse med 21,3 børn betyder det, at lidt flere end tre børn i klassen har oplevet fysisk vold derhjemme det seneste år.⁷ Blandt disse børn er knap 58 pct. piger, knap 42 pct. er

Figur 1: Former for fysisk vold efter hyppighed

Antal svar: 1.410. Det samme barn kan have valgt flere forskellige former for fysisk vold. Børn der svarer 'ønsker ikke at svare' indgår også i det samlede antal besvarelser. For information om spørgsmålsformulering se side 13.

drengene, mens 1 pct. har en anden kønsidentitet. Den mest almindelige form for fysisk vold er at blive skubbet eller rusket af en forælder. Det har 11 pct. i 8. klasse været udsat for (figur 1).

Undersøgelsen viser, at knap 10 pct. af børnene i 8. klasse alene har været udsat for mindre grove voldsformer, fx at blive skubbet/rusket eller nevet af en forælder én eller flere gange det seneste år. Derudover har knap 7 pct. oplevet grovere voldsformer, fx at blive revet i håret, slået med flad eller knyttet hånd, slået med en genstand eller sparket. Heraf har de fleste også været udsat for de mindre grove former.

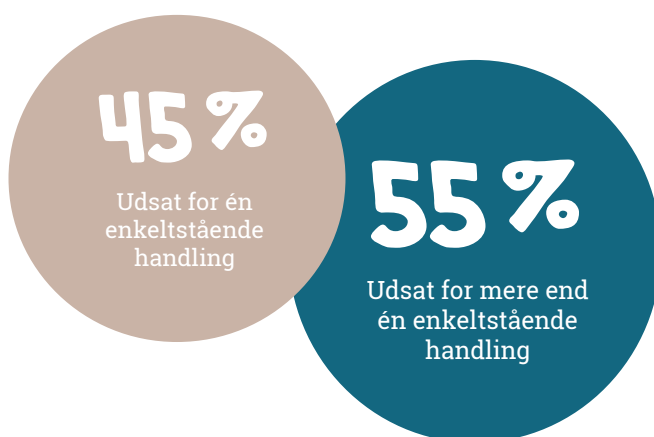
Fordelingen mellem forskellige fysiske voldsformer (figur 1) ligner meget resultaterne fra Børns Vilkårs omfangsundersøgelse fra 2022, men omfanget i den nyeste undersøgelse er generelt lidt mindre på tværs af voldsformer. Da undersøgelserne er baseret på to forskellige stikprøver, skal

man dog være forsigtig med at drage generaliserende konklusioner.⁸ (Læs mere om skolepanellets sammensætning i afsnittet Metode.)

Over halvdelen af børn udsat for vold har været udsat for flere volds-handlinger

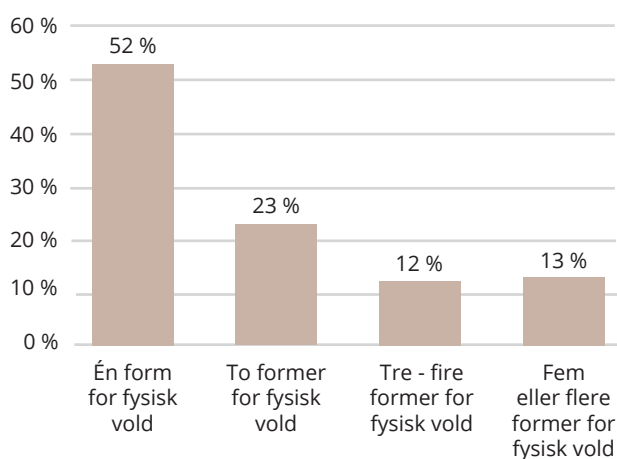
Blandt de børn, som har været udsat for fysisk vold, har 45 pct. været udsat for én enkeltstående voldshandling, mens de resterende 55 pct. har været udsat for gentagne voldshandlinger af én eller flere forældre (figur 2).

Figur 2: Hyppighed i fysiske voldsepisoder

Antal svar: 231 (børn udsat for fysisk vold). For information om spørgsmålsformulering se side 13.

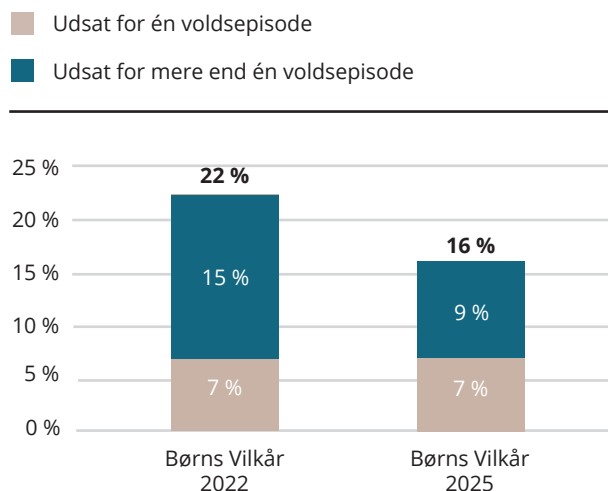
Blandt de børn, der har været udsat for fysisk vold, har omkring halvdelen (52 pct.) oplevet én form for fysisk vold – fx at blive rusket én eller flere gange. Den anden halvdel har været udsat for flere forskellige typer af voldshandlinger. Hver fjerde (25 pct.) fortæller, at de har været udsat for mindst tre forskellige former for fysisk vold af én eller flere forældre det seneste år (figur 3).

Figur 3: Antal former for fysisk vold, børnene har været udsat for

Antal svar: 231 (børn udsat for fysisk vold). Børn kan have oplevet samme form for vold flere gange. For information om spørgsmålsformulering se side 13.

De mindre grove voldsformer – som fx at blive rusket eller nevet – forekommer ofte alene: I halvdelen (49 pct.) af de tilfælde, hvor et barn har været udsat for én voldsform, var der tale om at blive skubbet eller rusket. De grovere voldsformer står modsat sjældent alene: Blandt de 7 pct. af børnene, der har været udsat for de grovere former for vold som at blive slået med flad hånd, revet i håret, slået med knyttet hånd, slået med genstand eller sparket, har 79 pct. oplevet mere end én voldsform det seneste år. Det indikerer, at de grovere former for vold oftere er del af et vedvarende og omfattende mønster. 33 pct. af de børn, der har været udsat for grovere voldsformer, har været udsat for fem eller flere forskellige voldsformer af én eller flere forældre det seneste år.

I denne undersøgelse er den samlede andel af børnene, der angiver at have været udsat for fysisk vold i hjemmet det seneste år, lavere end i undersøgelsen fra 2022 (figur 4). Andelen af børn, der har været udsat for én voldsepisode i forbindelse med en uenighed med en forælder, stedforælder eller plejeforælder er på samme niveau som i undersøgelsen fra 2022. Derudover ses, at andelen af børn, der svarer, at de har oplevet gentagne voldsepisoder fra én eller flere forældre det seneste år, er lavere i 2025-undersøgelsen end i 2022. I 2022 svarede 15 pct. af børnene, at de havde været udsat for mere end én voldsepisode, mens det i 2025 gælder for 9 pct. af børnene i 8. klasse.

Figur 4: Fysiske voldsepisoders hyppighed i 2022 og i 2025

Note: I 2022 var det samlede antal besvarelser =1.156. I 2025 er det samlede antal besvarelser =1.410. For information om spørgsmålsformulering se side 13.

”

JEG KAN IKKE HUSKE ET TIDSPUNKT HVOR MIN MOR IKKE HAR VÆRET SUR PÅ OS. SIDEN JEG HAR VÆRET LILLE HAR HUN ALTID TALT GRIMT TIL OS OG HAR VÆRET VOLDLIGE. HUN SPARKER, KASTER TING PÅ OS OG HVIS VI STÅR I VEJEN SKUBBER HUN OS. HUN RÅBER MIG IND I HOVEDET OG TRUER MIG ELLER SIGER GRIME TING.

JEG ER OGSÅ KONSTANT BANGE FOR AT HUN EN DAG GØR NOGET MOD MIN LILLEBROR."

PIGE, 14 ÅR TIL BØRNETELEFONEN

17 %

**AF BØRN I 8. KLASSE
HAR VÆRET UDSAT
FOR PSYKISK VOLD
AF EN FORÆLDER**

17 PCT. AF BØRN I 8. KLASSE HAR VÆRET UDSAT FOR PSYKISK VOLD AF EN FORÆLDER

Psykisk vold mod børn er mindst lige så udbredt som fysisk vold. I Børns Vilkårs undersøgelse har hvert sjette barn i 8. klasse været udsat for én eller flere former for psykisk vold af deres forældre. Den mest almindelige form for psykisk vold er at blive kaldt noget, der gør én ked af det. Knap hvert 10. barn har været udsat for både fysisk og psykisk vold.

Psykisk vold i nære relationer har siden 2019 været strafbart i Danmark. Der findes både en strafferetlig og en socialfaglig forståelse af begrebet.⁹ Den strafferetlige definition omfatter gentagen, groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd i nære relationer og har fokus på handlingens karakter og intensitet. I det socialfaglige arbejde anvendes en bredere definition, som lægger vægt på de mønstre og relationelle dynamikker, der skader barnets følelsesmæssige udvikling og selvopfattelse. Socialstyrelsen definerer psykisk vold i nære relationer som "et gentagent mønster af handlinger eller hændelser, hvori forælderen eller den primære omsorgsgiver formidler til barnet,

at det fx er værdiløst, mislykket, utilstrækkeligt, uelsket eller uønsket." Den psykiske vold kan både komme til udtryk verbalt og nonverbalt – gennem nedgørelse, trusler, isolation eller ved at barnet systematisk afvises følelsesmæssigt.¹⁰

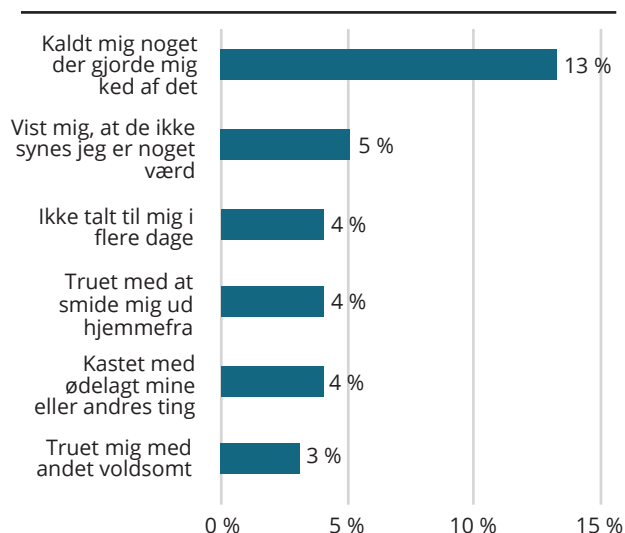
Psykisk vold kan forstås og defineres på flere forskellige måder. I Børns Vilkår læner vi os op ad en socialfaglig definition, som omfatter en bredere forståelse af psykisk vold end den strafferetlige definition. I denne undersøgelse opgøres psykisk vold ud fra seks forskellige voldsformer: ikke at blive talt til i flere dage; at blive kaldt noget, der gjorde én ked af det (fx dum, doven, grim); at blive vist, at man ikke er noget værd; at blive truet med at blive smidt ud hjemmefra; at blive truet med noget andet voldsomt; at de voksne har kastet med eller ødelagt ting (herunder barnets ejendele). Børnene regnes som udsat for psykisk vold, hvis de angiver at have oplevet én eller flere af disse handlinger flere eller mange gange det seneste år i forbindelse med en uenighed med deres forældre, stedforældre eller plejeforældre.

Undersøgelsen viser, at psykisk vold forekommer lige så ofte som fysisk vold, og i alt svarer 17 pct. af børnene, at de gentagne gange har været udsat for én eller flere forskellige former for psykisk vold af én eller flere forældre inden

for det seneste år. I 2022 viste en tilsvarende undersøgelse fra Børns Vilkår, at 23 pct. af børn i 8. klasse havde været udsat for psykisk vold.

Når 17 pct. svarer, at de udsættes for psykisk vold, svarer det til 245 ud af de 1.410 adspurgte børn. Flere piger end drenge angiver, at de er udsat for psykisk vold: 67 pct. af de udsatte børn er piger, 31 pct. er drenge, og 2 pct. har en anden kønsidentitet.

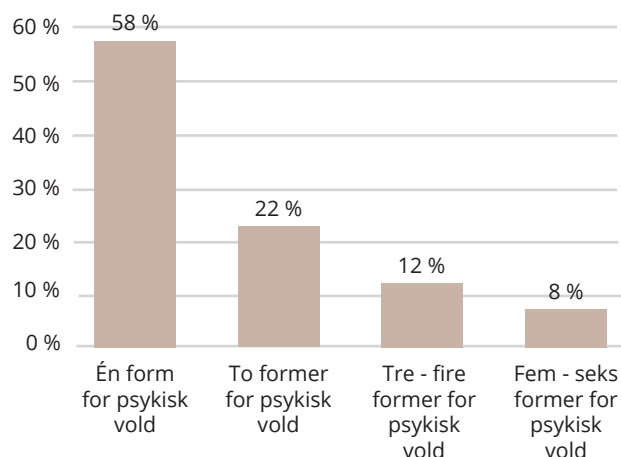
Figur 5: Former for psykisk vold efter hyppighed

Antal svar: 1.410. Det samme barn kan have valgt flere forskellige former for psykisk vold. For information om spørgsmålsformulering se side 13.

Langt den hyppigste form for psykisk vold er at blive kaldt noget, der gør én ked af det. Det svarer 13 pct. af børnene, at de har oplevet gentagne gange det seneste år. Færre børn angiver, at de er udsat for nogle af de andre former for psykisk vold. Samlet set angiver mellem 3 og 5 pct., at de har været udsat for de øvrige voldsformer (figur 4). Hvor ofte, børnene har været udsat for de forskellige psykiske voldsformer, ligner billedet fra 2022-undersøgelsen, men med lavere andele på tværs af alle voldsformer.

Figur 6: Antal former for psykisk vold, børnene har været udsat for

Antal svar: 245 (børn udsat for psykisk vold). Børnene har været udsat for hver enkelt voldsform flere eller mange gange. For information om spørgsmålsformulering se side 13.

Mere end halvdelen (58 pct.) af børnene, der har været udsat for psykisk vold, har oplevet én bestemt voldsform gentagne gange. Den øvrige gruppe (42 pct.) har været udsat for flere forskellige typer psykisk vold (figur 6).

Knap hvert 10. barn har været udsat for både fysisk og psykisk vold

Børns Vilkår's undersøgelse viser, at 9 pct. af de adspurgte børn i 8. klasse har været udsat for både fysisk og psykisk vold af én eller flere forældre det seneste år. Undersøgelsen viser også, at børn, der udsættes for fysisk vold gentagne gange, oftere også udsættes for psykisk vold, sammenlignet med børn, der har været udsat for fysisk vold én gang det seneste år. 69 pct. af de børn, der har været udsat for fysisk vold flere gange det seneste år, har også været udsat for psykisk vold i den samme periode. Det samme gælder for 35 pct. af de børn, der har været udsat for fysisk vold én gang det seneste år.

DET HØRER VI PÅ BØRNETELEFONEN

”

JEG TROR DER ER NOGET GALT MED MIN FAR, FOR HVER DAG ER DET SOM OM AT SÅ SNART JEG SIGER NOGET FORKERT SÅ EKSPLODERER HAN. DET ER SOM AT GÅ RUNDT I ET MINEFELT.

HAN PLEJER OGSÅ AT TRUE MED AT SENDE MIG VÆK ELLER SMIDE MIG UD SMADRE MIN MOBIL

DET HER HAR VÆRET NÆSTEN HELE MIT LIV OG DET GØR MIG BANGE FOR JEG VED ALDRIG HVORNÅR HAN VIRKELIG HAR TÆNKT SIG AT SLÅ MIG”

PIGE, 13 ÅR TIL BØRNETELEFONEN

11

MIN MOR HAR ALDRIG SAGT "JEG ELSKER DIG" TIL MIG, VIST OMSORG ELLER STØTTE OG KAN RET TIT FINDE PÅ AT SIGE NEDLADENDE TING SOM FEKS KÆLLING, DUM ELLER TING LIGENDE. ER VIRKELIG OGSÅ BEGYNDT AT TVIVLE PÅ HUN OVERHOVEDET VIL HAVE MIG."

PIGE, 15 ÅR TIL BØRNETELEFONEN

11

DER ER NOGET VED MIN MOR JEG IKKE SYNES ER SÆRLIG RART.

MIN MOR ER IKKE VOLDELIG MEN HAR SERIØSE VREDE PROBLEMER. HUN HAR ALDRIG SLÅET MIG MEN HUN HAR RÅBT AF MIG OG KASTET EN GANG EN POSE GRØNTSAGER PÅ MIG. JEG NÅEDE AT FLYTTE MIG MEN JEG BLEV STADIG FORSKRÆKKET. HUN RAMMER MIG SÅ HÅRDT MENTALT VÆR GANG, AT JEG HAR DROPPET AT PRØVE AT FÅ EN GODT FORHOLD TIL HENDE. OG GLÆDER MIG BARE TIL JEG FLYTTER HJEMME FRA.

HVAD GØR JEG OG ER DET OKAY JEG IKKE VILLE HAVE ET ORDENTLIGT FORHOLD TIL MIN EGEN MOR?"

PIGE, 14 ÅR TIL BØRNETELEFONEN

11

MIN MOR BLIVER OFTE VRED PÅ MIG OG MIN SØSTER. HUN TRUER MED AT ØDELÆGGE VORES TING OG NOGEN GANGE HAR HUN KASTET MED TING.

HUN SLÅR IKKE, MEN HOLDER OS HÅRDT FAST OG SKUBBER TIL OS. HUN SIGER TIT AT VI ER ÅNDSSVAGE ELLER ANDET. NOGEN GANGE LADER HUN SOM OM HUN IKKE HØRE OS OG VIL IKKE SVARE. HUN ER OGSÅ NOGENGANGE SØD, MEN KAN HURTIGT BLIVE MEGET SUR OG SÅ VED MAN ALDRIG HVAD DER SKER. HUN SIGER OGSÅ VI SKAL LADE VÆRE MED AT BROKKE OS HVIS VI ER KEDE AF DET. JEG VED IKKE OM DET ER DET DER PSYKISK VOLD?"

DRENG, 13 ÅR TIL BØRNETELEFONEN

DET VISER TIDLIGERE SAMMENLIGNELIGE UNDERSØGELSER

De seneste ti år er der gennemført flere undersøgelser i Danmark om, hvor mange børn som udsættes for vold i hjemmet. Den seneste af disse er Børns Vilkår undersøgelse fra 2022, som viste, at 22 pct. af børnene i 8. klasse havde været udsat for fysisk vold i hjemmet, og at 23 pct. havde været udsat for psykisk vold. Denne undersøgelse følger samme opgørelsesmetode som undersøgelsen fra 2022, dog inkluderes episoder, hvor den voksne har kastet med eller ødelagt ting (herunder barnets ejendele) i opgørelsen af psykisk vold. I 2022 blev dette opgjort og afrapporteret særskilt under betegnelsen materiel vold. Der er meget få børn i denne gruppe, som ikke i udsættes for andre former for psykisk vold, hvorfor det at inkludere dem rykker mindre end ét procentpoint på omfanget af psykisk vold.

I 2016 undersøgte VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd – forekomsten af fysisk og psykisk vold blandt børn i 8. klasse. Undersøgelsen viste, at 17 pct. havde været udsat for fysisk vold i hjemmet, defineret som at have oplevet mindst én af seks voldsformer: Skub/rusk, slag med flad hånd, slag med knyttet hånd, slag med genstande eller spark. I Børns Vilkår undersøgelse har vi spurgt til de samme seks former for vold, men har også spurgt ind til, hvorvidt barnet er blevet nevet. I denne undersøgelse oplyser 14 pct. af børnene at have været udsat for de seks former for vold, som er omfattet af VIVEs undersøgelse.

VIVEs undersøgelse fandt også, at 8 pct. af børnene været udsat for psykisk vold. Her blev psykisk vold defineret som gentagne oplevelser med mindst to af disse negative reaktioner fra mindst én forælder: Kaldt ting, som gjorde mig ked af det; vist, at forælderen ikke regnede mig for noget; er blevet udelukket med tavshed; er blevet truet med at blive smidt ud hjemmefra; er blevet truet med noget andet voldsomt. Anvender vi denne opgørelsesmetode på Børns Vilkår data fra 2025 er tallet 7 pct. En yderligere forskel mellem de to undersøgelser er, at Børns Vilkår undersøger vold fra flere omsorgspersoner – fx stedforældre og plejeforældre foruden far og mor, hvor VIVE alene spørger til to forældre, hhv. mor/evt. stedmor og far/evt. stedfar.

I 2016 udførte Børnerådet en stor spørgeskemaundersøgelse om vold i hjemmet blandt børn i 7. klasse. Her angav 29 pct., at de i forbindelse med uenigheder med en voksen derhjemme havde oplevet rusk, skub, at blive nevet, revet i håret, slag med flad hånd, slag med knyttet hånd, slag med ting, fx sko eller bøjle eller spark (samme opgørelse som i Børns Vilkår undersøgelse). Samme undersøgelse viste, at 17 pct. havde været udsat for psykisk vold, defineret ved flere gange at have oplevet én eller flere af følgende fire former: Ikke at blive talt til i flere dage; at blive vist, at man ikke er noget værd; truet med at blive smidt ud hjemmefra eller truet med noget andet voldsomt. 10 pct. er blevet udsat for psykisk vold inden for det seneste år, når vi anvender denne definition på Børns Vilkår data fra 2025. I Børns Vilkår undersøgelse defineres psykisk vold ved de samme fem voldsformer, men vi inkluderer også det at blive kaldt noget, der gør én ked af det, og at den voksne har kastet med eller ødelagt ting (herunder barnets ejendele).

Kilder: Børns Vilkår (2025): Vold mod børn i Danmark. Omfang af fysisk og psykisk vold mod børn i 8. klasse. Børns Vilkår (2022): Vold mod børn i Danmark. Analyse af fysisk og psykisk vold i hjemmet. Oldrup, H. (2016): Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd; Børnerådet (2016): Børneindblik 7/16: Fysisk og psykisk vold er stadig en del af mange børns hverdag. Analysenotat fra Børnerådet, Nr. 7/2016, 3. Årgang, November 2016.

**MANGE BØRN,
DER UDSÆTTES
FOR VOLD,**

FORTÆLLER

IKKE OM DET

MAN EGEN SKULD

MANGE BØRN, DER UDSÆTTES FOR VOLD, FORTÆLLER IKKE OM DET

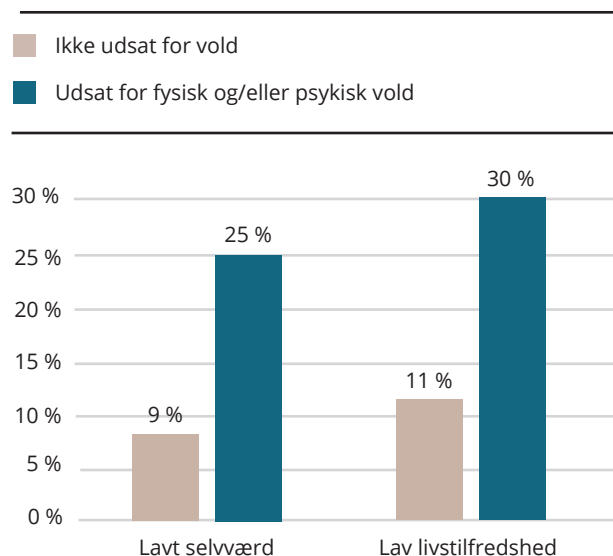
For mange børn er det svært at fortælle om den vold, de bliver udsat for derhjemme. Der kan være mange barrierer, bl.a. at man gerne vil glemme det, man er blevet udsat for, eller at det kan være svært at tale om volden. I Børns Vilårs undersøgelse svarer 37 pct. af de børn, der det seneste år har oplevet vold fra én eller flere forældre, at de ikke har fortalt om volden til nogen. Når børnene vælger at betro sig til nogen, er det oftest til andre børn – fx venner, veninder og søskende. Det samme mønster ser vi på BørneTelefonen.

Vi ved fra forskning, at det at blive udsat for fysisk eller psykisk vold eller at være vidne til vold i barndommen kan have alvorlige konsekvenser. Det kan påvirke barnets trivsel, udvikling og sundhed. Jo flere voldsomme barndomsoplevelser, et barn har været udsat for, desto større er risikoen for negative konsekvenser senere i livet.¹¹ Børn, der vokser op med vold, har også større risiko for at tage volden med sig ind i voksenlivet. På den måde kan volden fortsætte igennem generationer med store menneskelige og samfundsøkonomiske konsekvenser.¹²

I denne undersøgelse ser vi i lighed med andre undersøgelser en lavere livstilfredshed og et dårligere selvværd hos børn, der har været udsat for fysisk eller psykisk vold af én eller flere forældre, end vi ser blandt de børn i undersøgelsen, der ikke har været udsat vold.

Når vi sammenligner svarene fra de to grupper, er der tydelige forskelle.¹³ 30 pct. af de børn, der

Figur 7: Andele med lavt selvværd og lav livstilfredshed blandt, børn der udsættes for vold, og børn, der ikke udsættes for vold

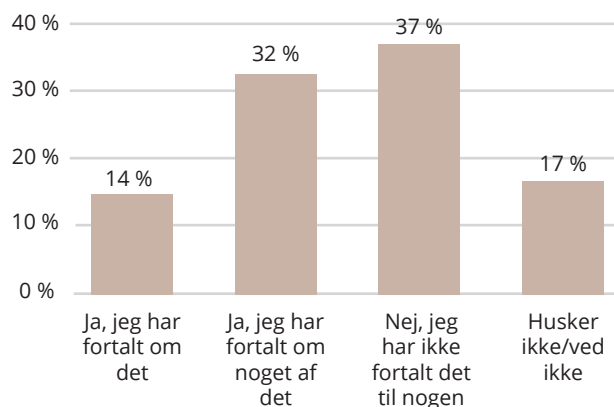

Antal svar: 1410. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal besvarelser. Figuren illustrerer alene andele, der angiver et lavt selvværd på selvværdsindekset og en lav livstilfredshed. Læs mere om selvværdsindekset og livstilfredsheds målet i afsnittet Metode.

har været udsat for vold det seneste år, har en lav livstilfredshed. Det samme gælder 11 pct. af de børn, der ikke har været udsat for vold det seneste år. Samtidig har 25 pct. lavt selvværd, hvilket gælder for 9 pct. af de børn, der ikke har været udsat for vold det seneste år (figur 7). Disse resultater stemmer overens med den eksisterende viden på området og tyder på, at vold fra forældre kan have betydelige konsekvenser for børns trivsel (læs mere om de to trivselsindikatorer i afsnittet Metode).

Undersøgelsen viser samtidig, at det langt fra er alle børn, der deler deres oplevelser med andre: 37 pct. af de børn, der har været udsat for vold, har ikke fortalt nogen om det. Kun 15 pct. har delt det med nogen, mens 32 pct. har fortalt om noget af det, de har oplevet (figur 8).

Figur 8: Hvorvidt børn, der udsættes for vold af forældre, har fortalt det til nogen

Antal svar: 352 (børn udsat for fysisk og/eller psykisk vold).
Svarfordeling på spørgsmålet 'Har du fortalt nogen om den måde, nogle af de voksne i din familie har reageret på, når I var uenige?'

De fleste børn, der ikke har fortalt om volden, svarer, at de ikke mener, det er nødvendigt at dele deres oplevelser. Det svarer 60 pct af dem, der ikke har fortalt om volden. Fx skriver en

dreng i undersøgelsen, at han ikke har fortalt om det, *"fordi det ikke er alt for alvorligt"*, mens en pige skriver, at *"det gør man bare ikke der er jo altid to sider af en sag"*. Andre børn angiver, at de ikke har fortalt om volden, fordi har lyst til at glemme det, synes det er svært at tale om eller frygter konsekvenserne. De svarmuligheder, som flest børn har angivet som begrundelse for ikke at fortælle om volden, er:

- 1 JEG SYNES IKKE, DET ER NØDVENDIGT
- 2 JEG HAR MEST LYST TIL AT GLEMME DET
- 3 JEG SYNES, DET ER SVÆRT AT TALE OM
- 4 JEG TROR IKKE, DE KAN HJÆLPE MIG
- 5 JEG ER BANGE FOR, AT DE VOKSNE DERHJEMME VIL FÅ DET AT VIDE
- 6 JEG SYNES, AT DET ER PINLIGT

I det åbne svarfelt skriver en pige om årsagen til, at hun ikke har fortalt nogen om det, hun oplever derhjemme, at hun ikke vil:

"FØLE MIG ANDERLEDES ELLER HAVE AT NOGEN SKULLE TÆNKE AT JEG ER I EN MÆRKELIG FAMILIE".

Mens en dreng fortæller:

"I MIN FAMILIE SÅ MÅ MAN IKKE HAVE FØLELSER SOM DRENG".

Der er ligeledes en pige, som skriver, at

"INGEN TAGER DET ALVORLIGT".

En dreng, der begrundet sin stilhed ved at svare:

"DET MIN EGEN SKYLD DET SKER".

På BørneTelefonen hører vi ofte fra børn, der lever med vold i hjemmet, men som ikke ved, at det, de oplever, er forkert, eller at de har ret til at få hjælp. I mange tilfælde mangler børnene viden om deres rettigheder og er i tvivl om, hvad forældre egentlig må gøre. Samtidig viser børnenes henvendelser, at det ofte er forbundet med stor bekymring at tale højt om volden. Fx skriver en dreng på 14 år et brev til BørneTelefonen, der vidner om den skyld og usikkerhed, mange børn bærer på:

"JEG BOR I ET HJEM HVOR VOLD DESVÆRRE ER EN DEL AF MIN HVERDAG. DERHJEMME BLIVER JEG TYPISK SLÅET AF MIN FAR, DET ER FOR DET MESTE NÅR JEG ENTEN HAR GJORT NOGET DUMT ELLER NÅR HAN BLIVER STRESSET. JEG FØLER FOR DET MESTE IKKE AT, DET ER MIN EGEN SKYLD, MEN NOGLE GANGE KAN JEG GODT SE AT JEG HAR GJORT NOGET FORKERT. ER DET MIN FAR GØR IMOD MIG DERHJEMME ULOVLIGT? HVAD KAN JEG GØRE VED DET? HVEM SKAL JEG HENVENDE MIG TIL?"

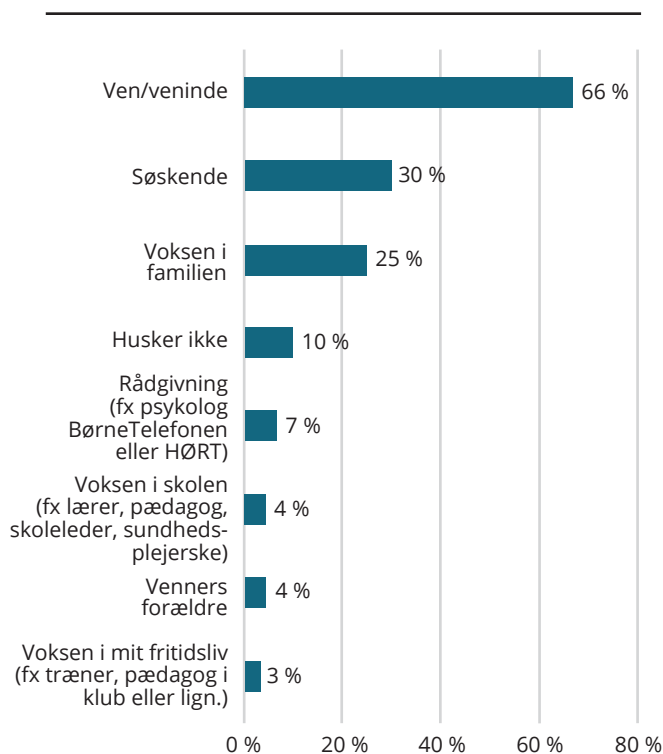
En undersøgelse fra VIVE viser ligeledes, hvordan tvivl ofte præger hele barnets proces med at fortælle om volden. Andre barrierer er skam, frygt for negative reaktioner og konsekvenser samt modstridende følelser til den voldsudøvende omsorgsperson.¹⁴ Et fælles udfordringsbillede fra Social- og Boligstyrelsen peger samtidig på, at manglende oplysning om børns ret til beskyttelse er en barriere for at bekæmpe vold mod børn. At sikre, at børn kender deres rettigheder og ved, hvor de kan henvende sig, er derfor en vigtig forudsætning for, at de kan få den nødvendige støtte i tide.¹⁵

Dette understreger, hvor vigtigt det er, at børn ikke bare har adgang til hjælp – men også til viden om, at vold aldrig er deres ansvar.

Flest betror sig til andre børn

Når børnene vælger at betro sig, er det oftest til andre børn. Blandt dem, der har fortalt om volden, angiver 66 pct., at de har fortalt det til en ven eller veninde, mens søskende er den næstmest nævnte gruppe (figur 9). Voksne er sjældnere dem, børnene betror sig til, men når de gør, er det oftest en voksen i familien.

Figur 9: Hvem børn, der udsættes for vold, har fortalt om det til

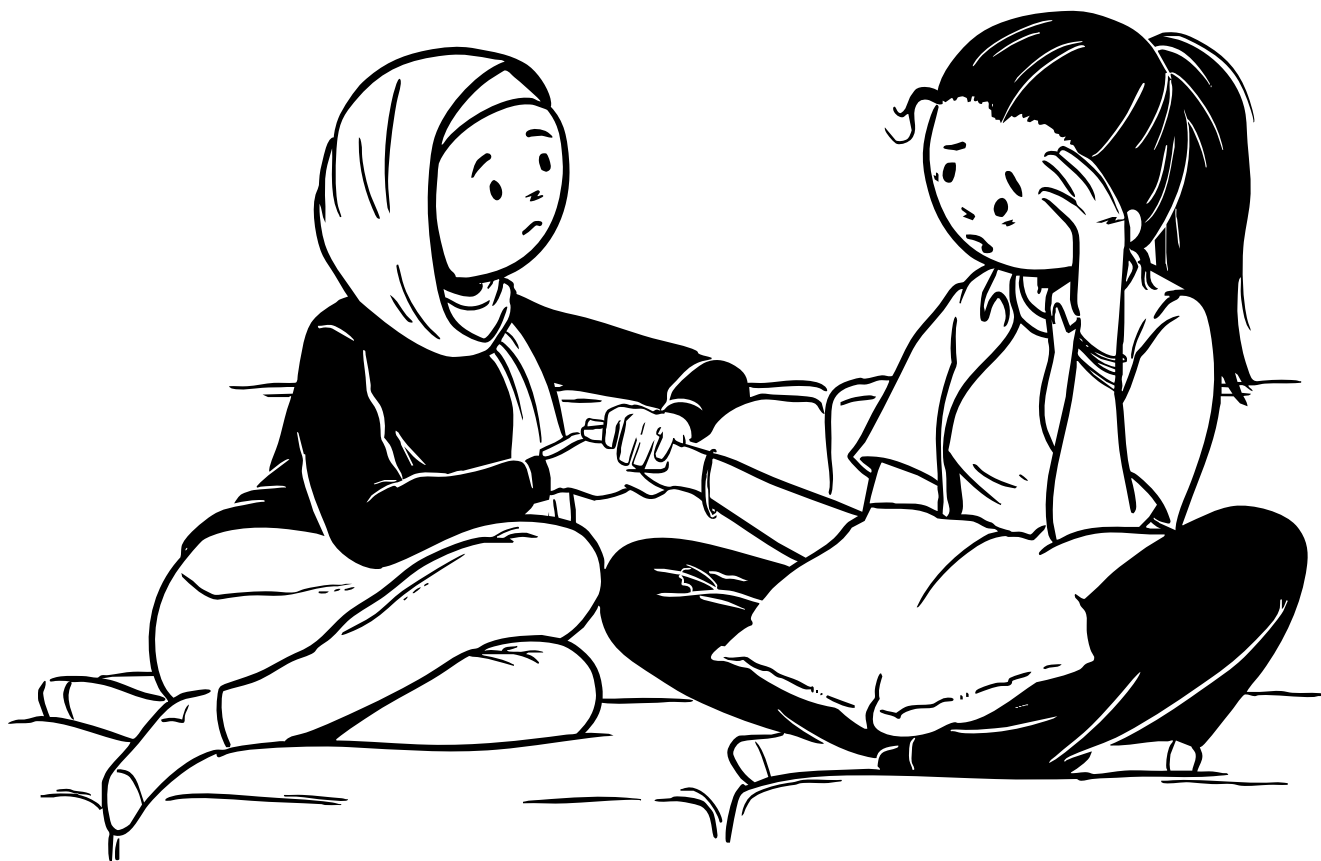

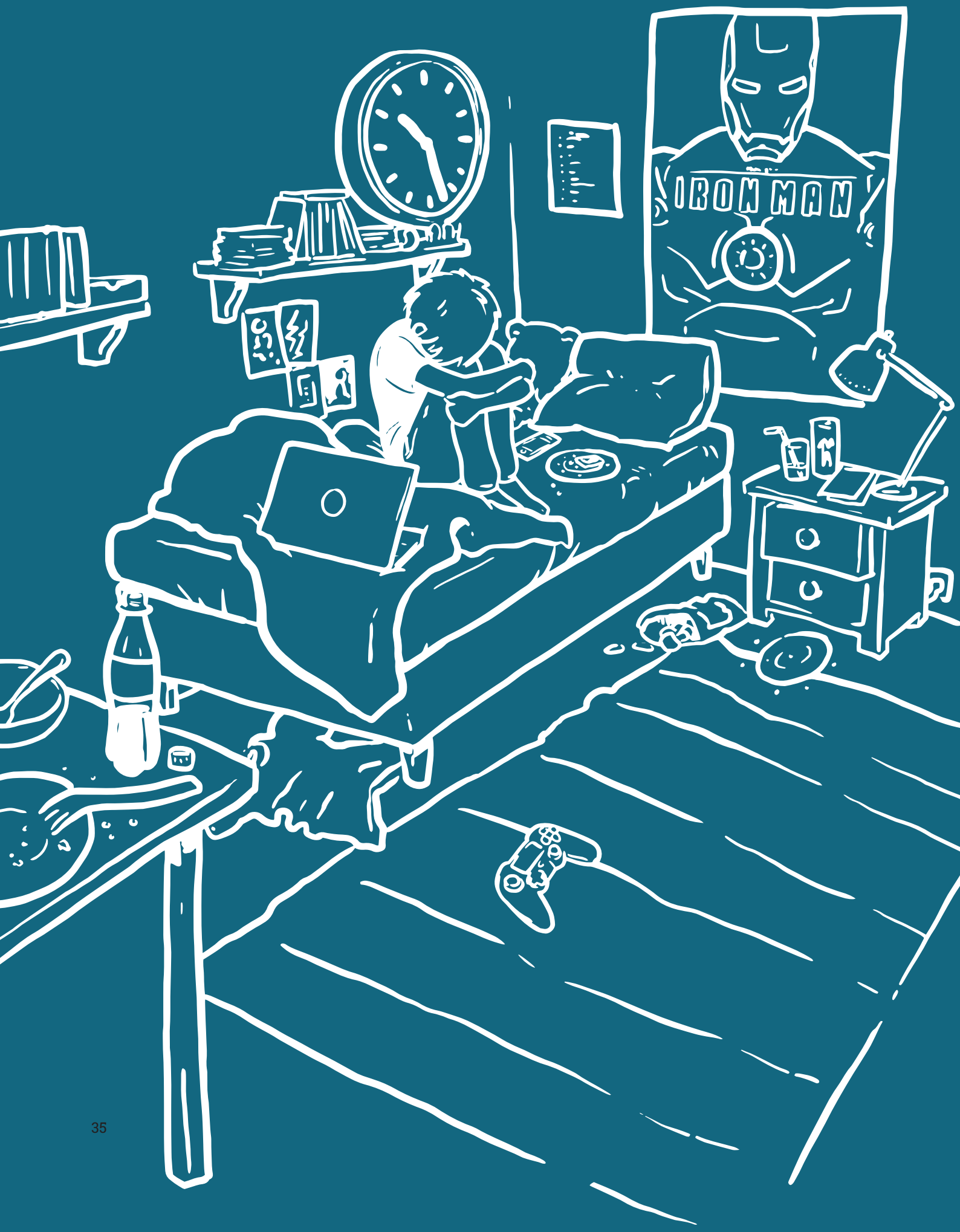
Antal svar: 162 (børn, der har fortalt om volden). Svarfordeling på spørgsmålet 'Hvem har du fortalt det til?', spørgsmålet er stillet som opfølgning til de børn, der har svaret at de har fortalt om alt eller dele af det, deres forældre har gjort. Kategorien 'Rådgivning' er en sammenlægning af kategorierne 'BørneTelefonen eller HØRT', 'Andet rådgivningstilbud' og børn der har skrevet 'psykolog' i det åbne svarfelt. Kategorien 'andet' fremgår ikke af figuren. Andele summerer ikke til 100 pct., da barnet kan have angivet at have fortalt det til mere end én person.

På BørneTelefonen hører vi jævnligt fra børn, der bekymrer sig for deres venners ve og vel. De er ofte den første – og måske eneste – betroede. Som i dette brev fra en 14-årig pige:

"MIN VENINDE HAR DET IKKE SÅ GODT. HENDES FORÆLDRE SLÅR OG NEDGØRE HENDE KONSTANT. HUN BLIVER VED MED AT SIGE AT HUN VIL ANMELDE DEM TIL MYNDIGHEDERNE, MEN HUN VED IKKE HVAD HUN SKAL GØRE SÅ HUN BLIVER VED MED AT SPØRGE MIG OM HJÆLP. JEG VED SÅ HELLER IKKE HVAD JEG SKAL GØRE SÅ JEG SPØRGER JER OM HJÆLP. JEG ER BANGE FOR OM HUN BEGÅR SELVMORD."

Dette underbygges af studiet fra VIVE, der viser, at jævnaldrende i de fleste tilfælde, er dem, børnene betror sig til. Her pointeres det, at børn og unge sjældent har den nødvendige viden om, hvordan de bedst kan hjælpe en ven i den situation.¹⁶ Det understreger behovet for, at både børn og voksne bliver rustet bedre til at handle og bede om hjælp – og det forudsætter, at fagpersoner, der er i kontakt med børn, har den nødvendige viden til at tale om vold i et alderssvarende sprog og på en måde, der imødekommer de barrierer og behov, som børnene oplever.

”

MIN FAR SLÅR MIG NOGLE GANGE. NÅR HAN ER SUR, RÅBER HAN AF MIG ELLER GIVER MIG EN LUSSING, SKUBBER MIG OG ANDRE TING. NOGLE GANGE KALDER HAN MIG FX: FED, ULÆKKER, OSV..

JEG VED GODT AT DET ER ULOVLIGT AT MIN FAR SLÅR MIG, MEN HVIS NU, AT JEG BLIVER TAGET VÆK, HVAD SKAL JEG SÅ GØRE? JEG ER HELT ALENE, OG SIDDER FAST SAMMEN MED HAM.

OG PROBLEMET ER AT JEG STADIG ELSKER HAM. HJÆLP MIG!”

DRENG, 14 ÅR I ET BREV TIL BØRNETELEFONEN

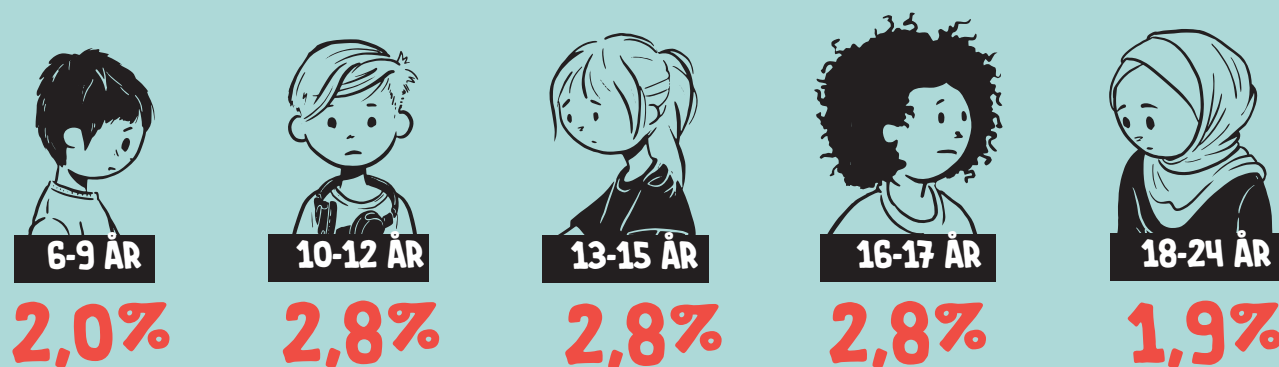
BØRNS VILKÅR **HJÆLPER** BØRN UDSAT FOR VOLD

1.328

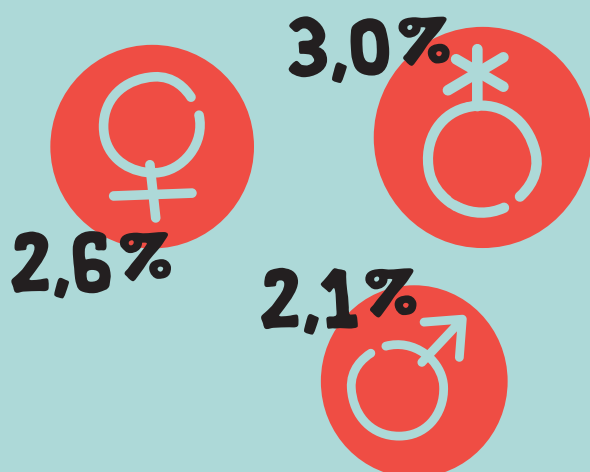
SAMTALER PÅ BØRNETELEFONEN OG HØRT HAR DET SENESTE ÅR HANDLET OM VOLD FRA BARNETS PRIMÆRE OMSORGSIVER. 926 SAMTALER HANDLEDE OM **FYSISK VOLD FRA EN PRIMÆR OMSORGSIVER OG 843 OM **PSYKISK VOLD**.**

Flere af samtalerne handler om både fysisk og psykisk vold, hvorfor det samlede antal er lavere, end hvis de to lægges sammen. Samtalerne er opgjort for den samme periode, som børnene i undersøgelsen spørges til (et år forud for undersøgelsestidspunktet, april 2025).

BØRN I ALLE ALDRE HENVENDER SIG OM VOLD FRA DERES PRIMÆRE OMSORGSIVERE:

Så stor en andel udgør samtaler om fysisk og psykisk vold fra barnets primære omsorgspersoner af alle samtaler på BørneTelefonen og HØRT for den givne aldersgruppe. Samtalerne er opgjort for samme periode, som børnene i undersøgelsen spørges til.

EN STØRRE ANDEL BLANDT PIGER END DRENGE HENVENDER SIG OM VOLD FRA DERES PRIMÆRE OMSORGSIVER

Så stor en andel udgør samtaler om fysisk og psykisk vold fra barnets primære omsorgspersoner af alle samtaler på BørneTelefonen og HØRT med hhv. piger, drenge og børn med anden kønsidentitet. Samtalerne er opgjort for samme periode, som børnene i undersøgelsen spørges til. Andelen er beregnet på baggrund af det samlede antal samtaler med henholdsvis drenge, piger og børn med en anden kønsidentitet. Da antallet af samtaler med børn med en anden kønsidentitet er markant mindre end for de andre grupper, skal konklusioner på baggrund af denne gruppe drages med stor varsomhed.

BISIDNING

Børn og unge har ret til en bisidder, hvis de skal til en børnesamtale i kommunen eller til møde i Familieretshuset. Bisidderen kan hjælpe barnet med den indledende kontakt med myndighederne og støtte barnet før, under og efter mødet. Hos Børns Vilkår kan børn og unge gratis få en professionel bisidder, der kan skabe tryghed ved børnesamtalen og hjælpe barnet med at få sagt alt det, der er så svært. Vi bisidder børn og unge op til 18 år, og op til 23 år ved ungestøtte.

655 BØRN MED EN SAG I KOMMUNEN FIK EN BISIDDER FRA BØRNS VILKÅR I 2024.

124 AF BISIDDELSAGER I KOMMUNEN HAVDE VOLD SOM EN AF PROBLEMSTILLINGERNE.

Det svarer til 19 pct. af bisiddersagerne i 2024. Fysisk vold var en problemstilling i 13 pct. af bisiddersager i kommunen, mens psykisk vold var en del af 9 pct.

Det samlede antal sager om vold er mindre, end hvis de to emner lægges sammen, da der kan angives to problemstillinger, og der derfor kan være et overlap mellem sager om fysisk og psykisk vold.

WORKSHOPPEN 'VORES RETTIGHEDER'

Workshoppen Vores Rettigheder er et undervisningstilbud til 4.-10. klasse, der styrker børns viden og handlemuligheder i forhold til udvalgte artikler i FN's Børnekonvention. Workshoppen handler bl.a. om børns ret til beskyttelse mod fysisk og psykisk vold, fx at børn og unge ikke må blive slået, truet og talt grimt til, og at børn og unge bestemmer over deres egen krop.

3.035 BØRN DELTOG I BØRNS VILKÅRS WORKSHOP 'VORES RETTIGHEDER' I 2024.

146 I ALT BLEV DER AFHOLDT 'VORES RETTIGHEDER' WORKSHOPS I 2024.

METODE

Analyserne i denne rapport er baseret på en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse i Børns Vilkårs skolepanel. Undersøgelsen er besvaret af 1.410 børn i 8. klasse. Derudover har vi gennemgået 165 breve fra børn, der i 2024 henvendte sig til BørneTelefonen med oplevelser, hvor vold var en central del af deres fortælling. Brevene i rapporten er udvalgt med henblik på at supplere de kvantitative fund med indsigter i børns egne ord og perspektiver og er altså ikke udtryk for en systematisk kvalitativ analyse.

Spørgeskemaundersøgelsen

I perioden 3. marts 2025 til 11. april 2025 blev der udsendt en spørgeskemaundersøgelse til børn i 5. og 8. klasse, som er en del af Børns Vilkårs skolepanel. Spørgsmål om vold i hjemmet blev udelukkende stillet til børn i 8. klasse. Datagrundlaget for børn i 8. klasse er 1.410 besvarelser. Besvarelserne blev indsamlet digitalt, og børnene udfyldte spørgeskemaet i skoletiden. For at sikre trygge rammer var spørgeskemaet udformet med oplæsningsfunktion, og læreren havde ikke adgang til børnenes individuelle svar. Med spørgeskemaet fulgte også information til lærere om, hvordan de

kunne sikre størst mulig tryghed under besvarelsen, samt en informationsside om Børns Vilkårs FagTelefon og om den skærpede underretningspligt.

Børns Vilkårs skolepanel

Skolepanelet bestod pr. 1. april 2025 af 314 klasser fra 150 skoler fra hele landet. Skolerne deltager i panelet i en periode på tre år, og de samme klasser inviteres til undersøgelser fra børnene går i hhv. 4. og 7. klasse, til de går i hhv. 6. og 9. klasse. Det er frivilligt for klasserne at deltage i undersøgelserne.

Skolepanelet er etableret i efteråret 2023. For at sikre, at alle typer af skoler er repræsenteret i panelet, har vi anvendt en klyngeanalyse til at definere syv forskellige segmenter af skoler. Segmenteringen er foretaget på skoleniveau og tager udgangspunkt i følgende udvalgte variable for folkeskoler: Andel børn, hvor forældrenes højeste gennemførte uddannelse er grundskole, karaktergennemsnit ved Folkeskolens afgangseksamen, andel børn af udenlandsk herkomst, gennemsnitligt fravær, børnenes efterfølgende overgang til uddannelse og andel børn med høj trivsel. Der er foretaget en separat segmentering for folkeskoler og privatskoler. For privatskoler tager segmenteringen udgangspunkt i følgende tilgængelige variable: Andel børn, hvor forældrenes højeste gennemførte uddannelse er grundskole, karaktergennemsnit ved Folkeskolens afgangseksamen og andel børn af udenlandsk herkomst.

Hvert af de syv segmenter har en fast andel i en segmenteringsnøgle, som angiver, hvor mange klasser fra hvert segment, der er brug for, for at sikre repræsentativitet. Segmenteringsnøglen fungerer som rettesnor for både rekrutteringen af klasser til skolepanelet og i indsamlingen af besvarelser i hver enkelt undersøgelse.

Analyseudvalget i denne undersøgelse er repræsentativt på klasseniveau for alle syv segmenter.¹⁷

Yderligere information om vores børnepaneller og metoder til børneinddragelse findes på vores hjemmeside: www.bornsvilkar.dk/boernepaneler. Svarprocenten for børn på 8. klassetrin fremgår af tabel 1.

Tabel 1: Oversigt over det kvantitative analysegrundlag i panelundersøgelsen

Klassetrin	Antal mulige besvarelser	Antal faktiske besvarelser	Svarprocent
8. klasse	154 klasser	81 klasser	53 %
Børn i 8. klasse	3.280 børn	1.410 børn	43 % *

*Svarprocenten er beregnet med en gennemsnitlig klassekvotient på 21,3 børn, baseret på tal fra skoleåret 2023/24.

Repræsentativitet

Vi har sammenlignet kønsfordelingen i analyseudvalget med populationsdata hentet fra Danmarks Statistik. Som det fremgår af tabel 2, er børnenes besvarelser repræsentative.

Tabel 2 viser testresultaterne, der er gennemført vha. Z-tests. En P-værdi på > 0,05 indikerer, at stikprøven er repræsentativ for populationen på det valgte parameter.

Tabel 2: Repræsentativitet på køn for børn i 8. klasse

		Analyseudvalg		Population		Z-værdi	P-værdi
Køn		Antal	Andel	Antal	Andel		
	Drenge	712	50,8 %	62.119	50,7 %	0,11	0,91
	Piger	689	49,2 %	60.454	49,3 %	-0,11	0,91
	Total	1.401	100 %	122.573	100 %		

Note: Der er i undersøgelsen ni børn, som har angivet 'anden kønsidentitet' på spørgsmålet om køn. Disse indgår ikke i repræsentativitetstesten.

Kvantitativ analyse

Vi har i undersøgelsen anvendt et mål for udbredelsen af vold samt to indikatorer for børns trivsel.

Vold

Til at undersøge omfanget af fysisk og psykisk vold har vi anvendt det internationalt anerkendte mål Conflict Tactics Scale (CTS). Her spørges der til de reaktioner, børnene har oplevet i tilfælde, hvor de var uenige med de voksne i deres nærmeste familie. Se faktaboksen side 14 for at se den konkrete spørgsmålsformulering. Børnene er blevet spurgt ind til oplevelser med alle voksne i den nærmeste familie i et samlet spørgsmålsbatteri, frem for opdelt for hver enkelt forælder som i 2022. Dette har vi gjort for at spørge på en mere skånsom måde, og fordi tidligere omfangsundersøgelser ikke har vist statistisk signifikante forskelle i forekomsten af vold begået af hhv. mødre og fædre.

Selv værd

I vores måling af selvværd har vi anvendt to indikatorer, som er inspireret af Rosenbergs Self-Esteem Scale (Rosenberg, 1965): 'Jeg er for det meste tilfreds med mig selv' og 'Nogle gange føler jeg, at jeg ikke er god nok'. Respondenterne har haft følgende svarmuligheder: 'Helt enig', 'Enig', 'Hverken eller', 'Uenig' og 'Helt uenig'. Den sidste indikator har vi efterfølgende vendt om, og dernæst er svarene samlet i et indeks.

Livstilfredshed

I vores måling af livstilfredshed har vi anvendt Cantrills Ladder, hvor respondenterne bliver stillet spørgsmålet: "Her er en stige. Trin 10 betyder 'Det bedst mulige liv' for dig, og trin 0 betyder 'Det værst mulige liv' for dig. Hvor på stigen synes du selv, du er for tiden?". På denne type skala kan værdierne 0-5 betegnes som 'lav livstilfredshed', 6-8 som 'moderat livstilfredshed' og 9-10 som 'høj livstilfredshed'.

LITTERATUR

Børnerådet (2016): Børneindblik 7/16: Fysisk og psykisk vold er stadig en del af mange børns hverdag. Analysenotat fra Børnerådet, Nr. 7/2016, 3. Årgang, November 2016.

Børns Vilkår (2022): Vold mod børn i Danmark. Analyse af fysisk og psykisk vold i hjemmet

Børns Vilkår (2023): Vold i hjemmet. Får vi øje på det, og får børnene den rette hjælp? En register-analyse af underretninger og kommunens indsatser for børn under 18 år udsat for vold i hjemmet.

Børns Vilkår (2024): Psykisk vold i hjemmet - En analyse af børn og unges erfaringer med psykisk vold og det at være vidne til vold mellem voksne.

Henze-Pedersen, S., Mikuta M. I. (2024): Børn og unges erfaringer med at fortælle om vold og seksuelle overgreb. VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Lev Uden Vold – Socialfaglig definition af psykisk vold. Tilgængelig på:
<https://levudenvold.dk/viden-om-vold/lovgivningen/socialfaglig-definition-af-psykisk-vold/> (tilgået april 2025).

Lyk-Jensen, S.V., et al. (2017): Børn, der oplever vold i familien. SFI- Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Oldrup, H. (2016): Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd;

Ottosen, M.H et al. (2020): Psykisk vold mod børn i hjemmet – et vidensgrundlag. VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Social- og Boligstyrelsen (2025): Hvorfor lykkes vi ikke bedre med at bekæmpe vold og seksuelle overgreb mod børn? – Et fælles udfordringsbillede.

Socialstyrelsen – SISO Videnscenter, Vold og seksuelle overgreb mod børn, www.sbst.dk/boern/vold-og-seksuelle-overgreb/siso-videnscenter (tilgået april 2025).

Straus, M. et al. (1998): Identification of child maltreatment with the ParentChild Conflict Tactics Scales: Development and psychometric data for a national sample of American parents. Child Abuse & Neglect, 22(4), s. 249-270.

NOTER

- ¹ Børns Vilkår (2022): Vold mod børn i Danmark. Analyse af fysisk og psykisk vold i hjemmet.
- ² Andele er rundet op fra hhv. 9,7 pct og 6,7 pct.
- ³ Børns Vilkår (2024): Psykisk vold i hjemmet - En analyse af børn og unges erfaringer med psykisk vold og det at være vidne til vold mellem voksne.
- ⁴ Oldrup, H. m.fl. (2016): Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Lyk-Jensen, S. V. (2017): Børn, der oplever vold i familien. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- ⁵ Straus, M. et al. (1998): Identification of child maltreatment with the ParentChild Conflict Tactics Scales: Development and psychometric data for a national sample of American parents. Child Abuse & Neglect, 22(4), s. 249-270.
- ⁶ Socialstyrelsen – SISO Videnscenter, Vold og seksuelle overgreb mod børn, www.sbst.dk/boern/vold-og-seksuelle-overgreb/siso-videnscenter (tilgået april 2025).
- ⁷ Danmarks Statistik: KVOTIEN. Tallene er for skoleåret 2023/2024, hvorfor vi har brugt klassekvotienter fra 7. klasse, så det er den samme årgang som i undersøgelsen.
- ⁸ Begge de to stikprøver er repræsentative, men konklusion på tværs af undersøgelser skal altid tages med forbehold.
- ⁹ Lev Uden Vold – Socialfaglig definition af psykisk vold. Tilgængelig på: <https://levudenvold.dk/viden-om-vold/lovgivningen/socialfaglig-definition-af-psykisk-vold/> (tilgået april 2025).
- ¹⁰ Socialstyrelsen – SISO Videnscenter, Vold og seksuelle overgreb mod børn, www.sbst.dk/boern/vold-og-seksuelle-overgreb/siso-videnscenter (tilgået april 2025).
- ¹¹ Oldrup, H. m.fl. (2016): Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Lyk-Jensen, S. V. (2017): Børn, der oplever vold i familien. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- ¹² Social- og Boligstyrelsen (2025): Hvorfor lykkes vi ikke bedre med at bekæmpe vold og seksuelle overgreb mod børn? – Et fælles udfordringsbillede. Ottosen, M. H. m.fl. (2020): Psykisk vold mod børn i hjemmet. Et vidensgrundlag. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Volsing, M. H. (2018): Karakteristik af voldsudøverne i behandling. Barndommens skygger rækker ind i voksenlivet. Dialog mod vold. Askovfonden.
- ¹³ Via en lineær regressionsanalyse på baggrund af Børns Vilkårs spørgeskemaundersøgelse fra 2025 er det testet og bekræftet, at det at have været udsat for fysisk eller psykisk vold har selvstændig negativ betydning for barnets selvværd og livstilfredshed, også når der kontrolleres for barnets køn og selvoplevet økonomisk status.
- ¹⁴ Henze-Pedersen, S. og Mikuta, M. I. (2024): Børn og unges erfaringer med at fortælle om vold og seksuelle overgreb.
- ¹⁵ Social- og Boligstyrelsen (2024): Udfordringsbilledet vedrørende vold og seksuelle overgreb mod børn.
- ¹⁶ Henze-Pedersen, S. og Mikuta, M. I. (2024): Børn og unges erfaringer med at fortælle om vold og seksuelle overgreb.
- ¹⁷ I 2022 undersøgelsen var det daværende skolepanel sammensat på baggrund af samme stratificering og analyseudvalget var repræsentativt på de syv segmenter.

KOLOFON:

Ansvarshavende redaktør: Signe Korsgaard

Redigering: Trine Jørgensen, Summarium

Analyseansvarlig: Anne Marie Bach Larsen & Katrine Stribæk

Tekst og analyse: Katrine Stribæk, Anne Marie Bach Larsen, Emma Keinicke Sørensen & Jette Jensen

Dataindsamling: Katrine Stribæk, Nana Riget Nielsen & Natalie Maria Kaarsberg Bøjsen

Korrektur: Nanna Christine Brixtofte Petersen

Layout: Maria Prien Saxbøl

Billeder: Istock

Illustrationer: Mads Ortmann

Udgivelsesår: Juni 2025

BØRNS VILKÅR